

ISU DAN CABARAN PELAJAR PLUS TAHFIZ DALAM MENGEKALKAN HAFAZAN AL-QURAN DI UiTM

The Issues and Challenges of Plus Tahfiz Students in Maintaining the Memorisation of The Quran in UiTM

Mohd Razlan Ahmadⁱ, Sumaiyah Bahriⁱⁱ, Muhammad Syukri Mohd Ashmir Wongⁱⁱⁱ, Ahmad Thaqif Ismail^{iv} & Zuhaili Saiman^v

ⁱ Pensyarah, Akademi Pengajian Islam Kontemporari (ACIS), Universiti Teknologi MARA, Shah Alam, Malaysia, mrazlan@uitm.edu.my

ⁱⁱ Pensyarah, Akademi Pengajian Islam Kontemporari (ACIS), Universiti Teknologi MARA, Shah Alam, Malaysia, sumaiyah@uitm.edu.my

ⁱⁱⁱ Pensyarah, Akademi Pengajian Islam Kontemporari (ACIS), Universiti Teknologi MARA, Shah Alam, Malaysia, syukri@uitm.edu.my

^{iv} Pensyarah, Akademi Pengajian Islam Kontemporari (ACIS), Universiti Teknologi MARA, Shah Alam, Malaysia, thaqif@uitm.edu.my

^v Pensyarah Kanan, Akademi Pengajian Islam Kontemporari (ACIS), Universiti Teknologi MARA, Shah Alam, Malaysia, mdzuhaili@uitm.edu.my

Abstrak	Abstract
<p>Universiti Teknologi Mara (UiTM) telah berjaya memperkenalkan satu program Plus Tahfiz UiTM yang memberi peluang kepada pelajar yang berlatarbelakang pendidikan tahfiz mendapat sijil hafazan al-Quran yang memperuntukan 30 juzu hafazan bagi 5 semester pengajian. Program ini dibawah seliaan unit kokurikulum dan dijalankan oleh Akademi Pengajian Islam Kontemporari (ACIS) sebagai urusetia pusat yang hanya memperuntukan satu jam kredit bagi pelajar-pelajar yang layak melalui tapisan saringan dokumentasi sebelum diterima untuk menyertai program ini. Kajian ini bertujuan untuk mengkaji cabaran yang dihadapi pelajar dalam menguruskan masa antara menghafaz dan meyelesaikan tugas akademik yang lain. Pelbagai kekangan dan cabaran yang didapati terutamanya ketika penilaian yang dibuat secara bersemuka dan ketika secara atas talian. Kajian yang akan dilakukan ini berbentuk kuantitatif. Kajian ini</p>	<p>Universiti Teknologi Mara (UiTM) has successfully introduced a Plus Tahfiz UiTM program which gives students with a background in tahfiz education the opportunity to obtain a certificate of memorization of the Quran which allocates 30 juzu memorization for 5 semesters of study. This program is under the supervision of the co-curricular unit and is conducted by the Academy of Contemporary Islamic Studies (ACIS) as the central secretariat which only allocates one credit hour for eligible students through documentation screening before being accepted to participate in this program. This study aims to examine the challenges faced by students in managing the time between memorizing and completing other academic assignments. Various constraints and challenges are found especially when assessments are made face to face and when online mode. The study conducted using</p>

<p>akan menggunakan kaedah kutipan data dan sampel kajian. Kaedah persampelan digunakan untuk mendapatkan maklumbalas daripada 67 orang pelajar Program Plus Tahfiz UiTM melalui 12 jenis cabaran yang disenaraikan. Hasil kajian mendapati cabaran yang paling besar kepada ialah jadual harian akademik yang padat dengan jumlah sebanyak 44 (65.7%) disebabkan program Plus Tahfiz ini adalah sebahagian daripada subjek kokurikulum yang memerlukan komitmen yang tinggi dan tugas 6 juzu' setiap semester yang membebankan 2 (3.0%) serta tenaga pengajar yang kurang berdedikasi iaitu 2 (3.0%) merupakan antara cabaran besar yang dihadapi oleh pelajar.</p> <p>Kata kunci: Hafazan al-Quran, Plus Tahfiz, kaedah tasmik, pelajar tahfiz, kaedah hafazan</p>	<p>quantitative method. This study will use data collection methods and study samples. The sampling method was used to obtain feedback from 67 students of the UiTM Tahfiz Plus Program through 12 types of challenges listed. The results of the study found that the biggest challenge is the dense academic daily schedule with a total of 44 (65.7%) because the Plus Tahfiz program is part of co-curricular subjects that require high commitment and 6 juzu' assignments per semester that burden 2 (3.0%) as well as less dedicated teaching staff of 2 (3.0%) is among of the major challenges faced by students.</p> <p>Kata kunci: Memorisation al-Quran, Plus Tahfiz, tasmik method, tahfiz students, memorisation method</p>
---	--

PENDAHULUAN

Asas pembangunan dalam bidang tahfiz secara formal telah digerakkan oleh pihak kerajaan sejak tahun 1966. Pada ketika itu, kerajaan telah menubuhkan Kelas Pengajian Menghafaz al-Quran dan Ilmu Qiraat di Masjid Negara. Penubuhan kelas ini adalah berdasarkan arahan daripada Y.T.M Tunku Abdul Rahman Putra al-Haj, Perdana Menteri Malaysia yang pertama. Hasrat ini telah dinyatakan sewaktu perasmian Masjid Negara dengan kehadiran Sheikh Mahmud Syaltut ketika beliau dalam rangka lawatan ke Malaysia. Faktor penyumbang kepada penubuhan Kelas Pengajian Menghafaz al-Quran adalah ekoran daripada penganjuran Majlis Tilawah al-Quran peringkat kebangsaan yang diadakan semenjak tahun 1960. Pelaksanaan program ini ternyata mendapat sokongan dan dorongan daripada semua pihak. Kesannya, masyarakat Islam pada ketika itu berusaha untuk mempertingkatkan mutu bacaan al-Quran (Azmil Hashim, 2012).

Aktiviti menghafaz al-Quran adalah satu aktiviti yang mencabar. Hafazan al-Quran memerlukan beberapa kemahiran tertentu sebelum memulakan hafazan iaitu kemahiran membaca al-Quran dengan lancar dan bertajwid. Hukum menghafaz al-Quran adalah fardu kifayah bagi memastikan ayat al-Quran terpelihara dan terjaga. Individu yang menghafaz al-Quran akan disebut sebagai hafiz dan hafizah mendapat kedudukan tinggi daripada Allah SWT dan disebut sebagai pilihan Allah (Surah Fathir, ayat 32). Dalam sebuah hadis, Rasulullah SAW pernah menyatakan yang bermaksud: (Bacalah Al-

Quran kerana sesungguhnya ia akan datang di hari Kiamat memberi syafaat kepadapembacanya).

Antara perkembangan yang menarik ialah pendekatan terkini kerajaan dalam memperkasakan Pendidikan Islam di Malaysia apabila semakin banyak program-program pendidikan yang bersifat integrasi di antara program Tahfiz Al-Qur'an dan Pendidikan aliran akademik samada di peringkat sekolah menengah sehinggalah pada peringkat pengajian tinggi di universiti awam dan swasta. Ini dapat dilihat menerusi pengenalan program Tahfiz Ulul Albab di beberapa sekolah menengah terpilih, serta pengenalan program sijil dan diploma Tahfiz al-Qur'an di Darul Quran Jabatan Kemajuan Islam Malaysia. Disamping itu Pendidikan Tahfiz juga diperkenalkan sehingga pada peringkat Ijazah Sarjana Muda seperti program Ijazah Pendidikan Tahfiz di Universiti Pendidikan Sultan Idris.

Kini pendidikan tahfiz semakin mendapat tempat dikalangan masyarakat dan merupakan satu aliran pendidikan yang mula dianggap penting. Kepentingan ini selari dengan harapan yang tinggi diletakkan dalam memastikan pendidikan tahfiz berupaya melahirkan generasi al-Quran yang dapat membangunkan kesejahteraan negara. Namun, cabaran yang melingkari pendidikan tahfiz tidak kurang hebatnya. Dalam usaha melahirkan golongan ilmunan profesional yang menguasai bacaan, hafazan dan ilmu al-Quran, terdapat beberapa situasi yang tidak mencapai objektif yang diharapkan.

PELAKSANAAN PROGRAM PLUS TAHFIZ UiTM

Universiti Teknologi MARA juga tidak ketinggalan dengan perkembangan pendidikan Tahfiz ini apabila telah mengambil inisiatif yang terkehadapan dengan memperkenalkan Program Plus Tahfiz untuk membantu pelajar-pelajar sekolah menengah yang telah mengikuti aliran pendidikan tahfiz di seluruh negara bagi menyambung pembelajaran dalam bidang profesional di UiTM. Pada tahun 2018, Naib Canselor UiTM iaitu Prof. Emeritus Datuk Dr. Hassan Said telah menyahut aspirasi Dasar Pendidikan Tahfiz yang telah diilhamkan oleh Perdana Menteri, Yang Amat Berhormat Datuk Seri Najib Tun Razak. Menurut Berita Harian (2016), Dasar Pendidikan Tahfiz Negara (DPTN) telah dirancang sejak 2016 melalui Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM) bagi memperkasakan pendidikan tahfiz al-Quran di negara ini (Berita Harian, 2016)

Program Plus Tahfiz UiTM dilaksanakan melalui sistem kursus Kokurikulum Berkredit yang ditawarkan kepada pelajar semester satu (1) peringkat Diploma dan Ijazah Sarjana Muda sebagai salah satu daripada kriteria wajib dalam pelan pengajian di universiti. Kokurikulum ialah kursus universiti yang dijalankan untuk memupuk Kemahiran Insaniah pelajar seperti yang telah ditetapkan oleh Universiti bagi memenuhi salah satu syarat penganugerahan Diploma/Sarjana Muda (t.n, 2017). Program Plus Tahfiz

adalah salah satu daripada pilihan kursus yang ditawarkan oleh pihak Kokurikulum di samping kursus-kursus lain seperti kelab, persatuan, badan beruniform dan sukan. Program ini ditawarkan kepada pelajar semester satu (1) yang berjaya mendapat tawaran untuk meneruskan pengajian di mana-mana kampus UiTM di seluruh Malaysia dalam apa-apa bidang pengajian merentas 25 fakulti di UiTM

Pemilihan kriteria pelajar yang ditawarkan adalah berdasarkan kepada rekod pendidikan aliran tahfiz sebelum memasuki UiTM. Program ini memberi fokus kepada peluang pelajar-pelajar yang berlatarbelakang pendidikan tahfiz di peringkat sekolah menengah untuk meneruskan usaha dalam mempertahankan dan mempertingkatkan kualiti hafazan Al-Quran. Pelajar yang mengikuti Program Plus Tahfiz UiTM samaada diperingkat Diploma dan Ijazah Sarjana Muda perlu mengikuti kursus Kokurikulum Plus Tahfiz selama 5 semester bermula semester 1 pada tahun pertama pengajian (t.n, 2018). Berikut adalah senarai maklumat kursus:

SEM.	NAMA KURSUS (BAHASA MALAYSIA)	STATUS KURSUS
1.	KESATRIA NEGARA 1	Gred
	TAHFIZ AL-ITAHAH	Lulus/Gagal
2.	TAHFIZ AL-IMKANIYYAH	Gred
3.	TAHFIZ AL-ITMAM	Gred
4.	TAHFIZ AL-ITQAN	Lulus/Gagal
5.	TAHFIZ AL-ISTI'AB	Lulus/Gagal

Jadual 1 Pelan Pelaksanaan Kursus Kokurikulum di bawah Program Plus Tahfiz UiTM

Program ini menggunakan penyampaian melalui kaedah syarahan / kuliah, pembacaan Al-Quran individu / berkumpulan, perbincangan / aktiviti dalam kumpulan, simulasi / role play dan kem Al-Quran. Manakala bagi penilaian kursus ini akan meliputi penilaian berterusan, ujian lisan (syafawi), ujian bertulis (tahriri), persembahan berkumpulan dengan penekanan ilmu tentang Al-Quran dan kemahiran kerohanian. Keseluruhan akan melibatkan penilaian berterusan. Penilaian Lulus / Gagal hanya pada semester 1, 4 dan 5 manakala ujian lisan dan ujian bertulis pada semester 2 dan 3.

METODOLOGI KAJIAN

Penyelidikan ini menggunakan metod kuantitatif yang berbentuk kajian tinjauan. Kajian ini menggunakan soal selidik yang telah diedarkan kepada pelajar-pelajar Plus Tahfiz UiTM. Soal selidik yang digunakan dalam kajian ini adalah soal selidik jawapan yang boleh dipilih berdasarkan kesesuaian jawapan yang diberikan. Kajian ini mencari faktor yang terpenting dalam

menganalpasti punca permasalahan yang dihadapi oleh pelajar-pelajar Plus Tahfiz ini dalam menghabiskan silibus hafazan bagi setiap semester. Responden diminta untuk menjawab soalan-soalan yang disediakan seperti makluman geografi soalan cabaran yang dihadapi oleh pelajar ketika mengikuti kelas hafazan masing-masing. Proses penganalisan data-data kuantitatif ini menggunakan analisis deskriptif seperti frekuensi, dan peratusan. Soalan ini diedarkan kepada pelajar-pelajar UiTM Shah Alam yang mengambil Kokurikulum Plus Tahfiz. Kesemua responden yang menjawab adalah seramai 67 pelajar

Cabaran Pengajian Tahfiz.

Sistem pendidikan yang hebat memerlukan satu perancangan struktur yang tersusun termasuklah pengajian al-Quran. Pendidikan tahfiz memerlukan perancangan yang lebih berstrategik dari sudut pengurusan, kurikulum mahupun kemudahan yang lain. Kemodenan semasa dapat mengatasi masalah yang dihadapi dari sudut pendidikan tradisonal yang mempunyai pelbagai kekangan. Pengurusan yang baik dalam sesebuah organisasi terutama dalam menguruskan sistem pendidikan Islam memerlukan satu metod yang berbeza seperti kaedah pengajaran dan pembelajaran pelajar juga berbeza dari sudut silibus yang perlu dicapai, (Wan Mohamad 1997)

Matlamat penubuhan dan kaedah pelaksanaan setiapnya berbeza-beza antara satu-sama lain. Sebahagian daripadanya memberi penumpuan sepenuhnya kepada aspek hafazan al-Quran sematamata. Manakala sebahagiannya yang lain memberi perimbangan kepada beberapa komponen lain dengan kadar yang berbeza-beza selain daripada hafazan al-Quran seperti pengajian akademik (yang ditawarkan oleh sekolah aliran perdana), pengajian kitab kuning (turath) dalam bahasa Arab di pondok-pondok, aliran sains, kemahiran-kemahiran tertentu (seperti vokasional) dan lain-lain (Noorhisham Nawi et al 2014).

Pelbagai kelemahan yang dikenalpasti dalam pencapaian hafazan pelajar berpunca berpunca daripada kekurangan dalam strategi gaya pembelajaran tahfiz, pelajar tidak mempunyai strategi, kaedah dan motivasi dalam pembelajaran tahfiz (Misnan dan Ahmad Sadadi, 2003; Azmil Hashim, 2010). Proses pengajaran dan pembelajaran tahfiz yang tersusun masih belum dapat dilaksanakan dengan sempurna kerana kemahiran ikhtisas perguruan yang ditawarkan dalam institusi-institusi pendidikan tidak banyak menyumbang dalam kemahiran ikhtisas perguruan tahfiz (Azmil Hashim et. al., 2013).

Selain itu faktor lain adalah kelemahan dalam pencapaian tahfiz ini adalah kaedah pengajaran tahfiz dan guru masih menggunakan kaedah tradisional dalam proses pengajaran dan pembelajaran tahfiz (Mohamad Marzuqi 2008; Azmil Hashim 2010) walaupun mereka bersetuju dengan

berkeyakinan penggunaan teknologi membantu dalam meningkatkan mutu hafazan al-Quran. (Mohamad Marzuqi 2008). Ini kerana guru memainkan peranan penting dalam pembentukkan pelajar bukan sahaja dalam menyampaikan ilmu bahkan membentuk pelajar sebagai persediaan kepada kehidupan seterusnya. Penyediaan guru yang berkelayakkan perlu diperketat agar matlamat dan objektif pendidikan tahfiz lebih lancar mengikut perancangan seperti yang telah di rangka.

Terdapat cabaran dalam peraturan dimana, perlu ada peraturan ketat yang perlu dipatuhi oleh pelajar Ketika tasmik. Antaranya, pelajar perlu mendengarkan hafazan mereka tanpa melihat mashaf. Selain daripada pelajar, guru perlu mengikut beberapa peraturan ketat ketika sesi tasmik seperti memberi teguran berkenaan hafazan yang salah. Selain daripada itu, guru turut perlu membetulkan kesalahan baris, tajwid, *makhraj* dan *fasahah* pelajar. (Abdul Hafiz & Norhanan 2009).

Seterusnya penilaian terhadap guru yang menjadi pentasmik, hafazan pelajar dikira tidak diiktiraf jika proses tasmik dilakukan oleh guru yang bukan bergelar *hafiz*. Ianya bagaikan penyata kewangan syarikat yang tidak diaudit oleh akauntan yang bertauliah. Selain itu, pengekatan hafazan perlu dilakukan bagi menentukan status *hafiz* seseorang pelajar. Walaupun pelajar tersebut telah ingat dan *tasmik* dengan gurunya, tetapi ingatannya terhadap hafazannya tidak kekal, maka pelajar tersebut masih kurang layak untuk digelar *al-Hafiz*. Apatah lagi pelajar yang hanya ingat atau menghafaz secara sendirian tanpa tasmik dengan menghafaz secara sendirian tanpa tasmik dengan guru. Mereka tidak lagi layak digelar *al-Hafiz* (Azmil, Ab. Halim & Misnan 2013).

Mengekalkan ingatan tentang apa yang telah dihafaz dan telah ditasmik dengan guru adalah cabaran yang paling besar dalam kalangan penghafaz al-Quran. Ramai pelajar yang berjaya ingat, dan ramai juga pelajar yang Berjaya tasmik, tetapi belum tentu mereka berjaya mengekalkan ingatan mereka. Pengekatan hafazan adalah merupakan tugas yang berat, sehingga memerlukan iltizam dan kebiasaan melakukan ulangan hafazan yang berterus sehingga akhir hayat. Setidak-tidaknya selepas selesai tasmik dengan guru, pelajar tersebut perlu diuji hafazannya (Ashraf Ismail, 2021)

DAPATAN KAJIAN

Kriteria cabaran pelajar Plus Tahfiz UiTM Shah Alam tahun 2021

Jadual 2 Cabaran pelajar dalam memberikan komitmen terhadap hafazan al-Quran

Bil	Cabaran	Ya (%)	Tidak (%)
1	Masa hafazan yang tidak mencukupi	25 (37.3)	42 (62.7)

2	Jadual harian akademik yang padat	44 (65.7)	23 (34.3)
3	Kurang bermotivasi	37 (55.2)	30 (44.8)
4	Kurang disiplin	33 (49.3)	34 (50.7)
5	Gangguan ahli keluarga/ rakan-rakan	13 (19.4)	54 (80.6)
6	Tempat yang kurang kondusif (ketika ODL)	24 (35.8)	43 (64.2)
7	Tempat yang jauh dari kolej penginapan (ketika pengajian bersemuka)	7 (10.4)	60 (89.6)
8	Tugasan 6 juzu' setiap semester yang membebaskan	2 (3.0)	65 (97.0)
9	Tenaga pengajar yang kurang berdedikasi	2 (3.0)	65 (97.0)
10	Kesibukan dengan tugas subjek-subjek lain	41 (61.2)	26 (38.8)
11	Kurang kemahiran hafazan	12 (17.9)	55 (82.1)
12	Masalah kesihatan mental (contoh: Kemurungan (Depression, anxiety, dan lain-lain)	7 (10.4)	60 (89.6)

Sumber: soal selidik, 2021

Berdasarkan jadual satu, cabaran pertama yang dihadapi oleh pelajar Plus Tahfiz UiTM Shah Alam adalah jadual harian akademik yang padat dengan jumlah sebanyak 44 (65.7%), disebabkan program Plus Tahfiz ini adalah sebahagian daripada subjek kokurikulum yang memerlukan komitmen yang tinggi. Bagi satu setiap semester mereka perlu menghabiskan 6 juzu' selama empat minggu kuliah yang sedang berjalan. Aktiviti hafazan ini dilakukan pada waktu malam bersama pentasmik yang telah dilantik.

Cabaran kedua yang menjadi pilihan pelajar adalah kesibukan dengan tugas subjek-subjek yang lain dengan jumlah 41 (61.2%). Program Plus Tahfiz ini disertai oleh pelajar dari pelbagai bidang pendidikan yang mendesak mereka untuk lebih fokus dalam menyiapkan tugas yang diwajibkan oleh pensyarah masing-masing terutamanya yang melibatkan aktiviti amali seperti di makmal dan projek akhir dalam subjek-subjek tertentu. Ini menjadi cabaran kepada pelajar untuk memfokuskan hafazan mereka ketika waktu malam yang memerlukan latihan ulangan ketika disiang hari.

Cabaran seterusnya adalah kurang motivasi iaitu sebanyak 37 (55.2%), hal ini kerana kekangan masa dan beban tugas yang banyak menjadikan mereka kurang bermotivasi untuk menghabiskan hafazan mereka, dan ada sebahagian mereka yang menarik diri di pertengahan semester kerana

merasakan tidak mampu menghabiskan silibus hafazan yang ditetapkan. Motivasi merupakan kesan yang besar terhadap pelajar dalam berhadapan dengan aktiviti seharian disamping pengaruh rakan-rakan disekeliling yang tidak terlibat dengan program ini.

Seterusnya cabaran mereka adalah kurang disiplin 33 (49.3%). Pengurusan disiplin yang ketat hanya mampu menghabiskan hafazan mereka, kerana setiap juzu' yang dibaca memerlukan penilitian ayat dan bacaan yang betul. Disiplin masa memainkan peranan peting, kerana tanggungjawab sebagai hufaz yang terlibat dengan dwisistem pendidikan ini memerlukan ketelitian masa dan kekuatan mental serta fizikal dalam berhadapan dengan tanggungjawab yang besar sebagai pelajar dalam bidang pengajian yang diambil dan dalam masa yang sama sebagai hufaz yang harus diberi penilitian hafazan.

Rungutan akan kurang masa hafazan yang tidak mencukupi iaitu 25 (37.3%) dikaitkan dengan disiplin masa pelajar tersebut. Masa yang diperuntukan sebanyak dua jam setiap hari bersama pentasmik di rasakan kurang kerana waktu yang diperuntukkan dua jam Bersama pentasmik tu digunakan untuk memulakan hafazan. Pada waktu lain dipenuhi dengan aktiviti tugas lain, dan pelajar memerlukan masa yang lebih untuk memulakan hafazan sebelum mereka bertemu dengan pentasmik.

Seterusnya tempat yang kurang kondusif ketika melaksanakan tasmik hafazan kepada pelajar secara atas talian (ODL) iaitu 24 (35.8%), proses tasmik bacaan pelajar yang kadang kala tidak jelas dari segi kualiti suara. Dari segi melihat penyebutan pelajar pada skrin komputer ada ketikanya juga tidak begitu dan baik jelas kerana suara lebih cepat daripada pergerakan mulut Kekurangan yang paling utama bagi tasmik atas talian adalah masalah capaian internet. Tidak semua tempat mempunyai capaian internet yang baik. Hal ini menyukarkan bagi pelajar untuk mengikuti proses tasmik dengan baik.

Cabaran lain yang dirasakan kurang adalah gangguan ahli keluarga iaitu 13 (19.4%), Tempat yang jauh dari kolej penginapan (ketika pengajian bersemuka) iaitu 7 (10.4%), masalah kesihatan seperti tekanan perasaan iaitu 7 (10.4), tugas 6 juzu' setiap semester yang membebankan 2 (3.0%) dan tenaga pengajar yang kurang berdedikasi iaitu 2 (3.0%). Penilaian pelajar yang kurang dari 10 peratus dianggap tidak terlalu besar masalah yang dihadapi oleh mereka. Itu hanyalah sebahagian kecil masalah yang terpaksa mereka hadapi dan kurang memberi kesan kepada hafazan harian mereka.

KESIMPULAN

Golongan huffaz di Malaysia adalah aset yang cukup besar untuk dimafaatkan bagi menjalankan kegiatan dakwah kepada masyarakat. Prospeknya sangat luas dan mempunyai potensi yang sangat tinggi jika diurus dengan telus dan baik. Kesedaran ummah menjadikan berkembang luasnya institusi tahfiz

dalam negara bagi menampung permintaan yang tinggi. Pendekatan terkehadapan yang diambil oleh UiTM perlu mendapat pujian kerana telah berusaha keras demi memartabatkan institusi Huffaz dalam kalangan pelajar yang akan memberi sumbangan kepakaran dan manfaat mereka terhadap masyarakat nanti. Golongan Huffaz profesional inilah yang diharapkan untuk menjadi tauladan dan akan meneraju kepimpinan Malaysia dengan lebih cemerlang dan gemilang sejajar pencapaian duniawi dan ukhurawi yang diperolehi. Berdasarkan kepada kajian ini dapatlah dijadikan rujukan kepada pihak pengurusan Plus Tahfiz UiTM untuk menilai semula dan mengkaji langkah yang lebih baik untk penambahbaikan program yang telah ditawarkan kepada pelajar.

RUJUKAN

- Abdul Hafiz bin Abdullah & Norhanan Binti Abdul Rahman, (2009). *Kaedah Hafazan Al-Quran Sistem Turki: Kajian di Tahfiz Al-Quran Darul Tuba, Tangkak, Johor*
- Ashraf Ismail, Khazri Osman, Nurul Huda Hassan, (2021). *Cabaran Pengajaran dan Pembelajaran Tasmik Hafazan al-Quran Secara atas Talian Sewaktu Pandemik Covid-19*. *Bicara Dakwah* kali ke 21: Dakwah dalam Talian Semasa Pandemik
- Azmil Hashim (2010). *Penilaian perlaksanaan kurikulum Tahfiz al-Quran di Darul Quran JAKIM dan Ma'ahad Tahfiz al-Quran Negeri Universiti Kebangsaan Malaysia, Bangi, Selangor*
- Azmil Hashim dan Ab Halim Tamuri, (2012). *Persepsi pelajar terhadap kaedah pembelajaran tahfiz al-Quran di Malaysia*. *Journal of Islamic and Arabic Education*.4(2), 1-10.
- Azmil Hashim, Ab. Halim Tamuri dan Misnan Jemali, (2013). *Latar Belakang Guru Tahfiz dan Amalan Kaedah Pengajaran Tahfiz Al-Quran di Malaysia*. *The Online Journal of Islamic Education*. Vol. 1 (1): 28-39.
- Berita Harian Online, (2016). Kerajaan Rangka Dasar Pendidikan Tahfiz Negara-PM. *Ruangan Nasional*. Lihat pada 20 April 2021.
- Mohamad Marzuqi Abd Rahim, (2008). *Pengajaran Mata Pelajaran Hafazan Al-Quran: Suatu Kajian Maahad Tahfiz Al-Quran Zon Tengah*. Kertas Projek Sarjana: Fakulti Sains Kognitif dan Pembangunan Manusia: Universiti Pendidikan Sultan Idris.
- Noor Hisham Md Nawawi et al, (2014). *Matlamat dan Hala Tuju Sistem Pengajian Tahfiz di Kelantan; Satu Pengamatan Awal*, 4th International Conference and Exhibition on Islamic Education di Hotel Perdana, Kota Bharu, Kelantan pada 31 Mei - 2 Jun.
- Wan Muhammad A. Aziz, (2003). *Pengurusan Ma'ahad Tahfiz al-Quran; Pengalaman Darul Quran*, *Jurnal Darul Quran*, Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM), bil.3, Jun 1997.

- T.n. (2017). Peraturan Akademik Diploma dan Sarjana Muda UiTM, Pindaan 2017 (Bilangan 1), Penerbitan Bahagian Hal Ehwal Akademik UiTM
- T.n. (2018). Pekeliling Pemakluman Penawaran Lima Kursus Kokurikulum Baharu 2018 Program Plus Tahfiz, Pejabat Timbalan Naib Canselor Hal Ehwal Pelajar, 17 Disember 2018.

Penafian

Pandangan yang dinyatakan dalam artikel ini adalah pandangan penulis. Jurnal Pengurusan dan Penyelidikan Fatwa tidak akan bertanggungjawab atas apa-apa kerugian, kerosakan atau lain-lain liabiliti yang disebabkan oleh / timbul daripada penggunaan kandungan artikel ini.